

Verslag werksessies

Utrecht, 30 oktober 2019

Bouwen aan Leven Lang Ontwikkelen: Het nieuwe Europass besluit

Op 30 oktober organiseerden het Nationaal Europass Centrum (belegd bij DUO), het Nationaal Coördinatiepunt NLQF en Euroguidance Nederland (beide belegd bij CINOP), samen de werksessie "Bouwen aan Leven Lang Ontwikkelen: Het nieuwe Europass besluit". Deze werksessie was een vervolg op de beleids sessie in mei waarin met betrokken ministeries, sectorraden, werkgevers- en werknemersorganisaties op strategisch en directie niveau de eerste contouren van het nieuwe beleid geschetst (een verslag van deze bijeenkomst vindt u [hier](#)).

Doel van de werksessie was een actie-agenda op te stellen rondom deze nieuwe Europass Decision. Naast een plenair deel waarin het nieuwe Europass besluit nog eens werd toegelicht, was het tijd om aan de slag te gaan. In vijf werksessies werd nagegaan hoe we het nieuwe Europass zo kunnen positioneren dat het optimaal bijdraagt aan leven lang ontwikkelen in Nederland.

Werksessies

Werksessie 1: Digitale diploma's en microcredentials	2
Werksessie 2: Wat heb je er eigenlijk aan als werkgever?	3
Werksessie 3: Informatievoorziening over kwalificaties en scholingsmogelijkheden	4
Werksessie 4: Het leren van en de verbinding maken met bestaande initiatieven	6
Werksessie 5: Hoe kunnen we groepen in een kwetsbare positie ondersteunen/begeleiden in het gebruik van Europass?	8

Het resultaat van onze gezamenlijke sessies en de vervolgstappen die hieruit zijn voortgekomen, presenteren we begin 2020 tijdens een grote conferentie over leven lang ontwikkelen. Dit organiseren wij in de context van de formele Europese lancering van het Europass platform.

Het nieuwe Europass besluit ("a common framework for the provision of better services for skills and qualifications") is na een lange onderhandelingsfase in 2018 aangenomen door de lidstaten van de EU. Europass gaat hierdoor een veel ruimere koers varen en ontwikkelt zich tot een digitale omgeving voor het ondersteunen van "leven lang ontwikkelen" voor iedere lerende of werkende. U vindt meer informatie over de Europass ontwikkelingen op de website van [de Europese Unie](#). Voor nog meer informatie kunt u ook terecht op de project website van [Europass](#).

Werk sessie 1: Digitale diploma's en microcredentials

Door: Erik van den Broek (DUO) en Janina van Hees (SURF)

EDCI

EDCI, het framework voor digitaal ondertekende credentials, is één van de drie pijlers van het nieuwe Europass. EDCI is tevens de nieuwe Europese standaard voor digitale diploma's en certificaten. Binnen EDCI is een set van gratis diensten beschikbaar waarmee credentials worden:

- vervaardigd
- bewaard
- gedeeld
- geverifieerd

Hetgeen leidt tot :

- verlagen diploma fraude
- verhogen vertrouwen in "digitaal"
- internationale transparantie kwalificaties
- verlagen administratieve lasten
- lerende "in the lead" qua beheer diploma's en certificaten

In Nederland bestonden al een aantal initiatieven op dit gebied, zoals bijvoorbeeld de digitale uittreksels uit DUO's Diplomaregister en meer recent de Edubadges van SURF. Edubadges maken het mogelijk een curriculum op te delen in kleine, met behulp van badges te certificeren eenheden die stapelbaar zijn. Dit maakt flexibel onderwijs mogelijk bij verschillende instellingen, met bewijs van behaalde resultaten.

Groepsdiscussie

EDCI als idee wordt omarmd, een aantal aanwezige organisaties ziet potenties voor verbetering of optimalisatie eigen processen, bijvoorbeeld diplomawaardering of diplomalegalisatie.

Aanbevelingen:

- Onze wereld verandert, digitalisering en flexibilisering dringen steeds meer door; wij moeten daarop aansluiten met goed werkende hulpmiddelen, maak het aantrekkelijk voor gebruikers.
- Er zijn veel 'concurrerende' initiatieven, voorkom wildgroei, het is aanbevelingswaardig om één vertrouwde, centrale plek te hebben waar credentials gecheckt kunnen worden. Daarvoor is het ook van belang dat dit bijzonder goed vermarkt wordt, denk daarbij aan werkgevers.
- Gebruik aansprekende voorbeelden voor goede vermarkting, bewijs nut en goede werking bijvoorbeeld in een pilot in een sector waar veel aan continue scholing wordt gedaan, gebruik olievlekwerking.
- Voor veel zaken, denk aan de overgang van papieren naar digitale diploma's, is aanvullend beleid nodig.
- Met de nieuw aantredende Commissie is het een goede tijd om Nederlandse wensen terug te koppelen naar Brussel.

Werk sessie 2: Wat heb je er eigenlijk aan als werkgever?

Door: Dik van der Wal (DUO) en Michel Peters (UWV)

Competent NL

Welke tien skills zijn duidend voor opleiding X?

Er moet een brug worden geslagen tussen wat de arbeidsmarkt vraagt en wat een opleiding biedt.

De vragen tijdens de werksessie:

Zijn skills echt de oplossing? Kijkt een werkgever wel echt naar skills?

Bij tekorten op de arbeidsmarkt worden vaak mensen aangenomen zonder een specifiek behaald diploma. Er wordt dan gekeken naar skills. Maar werkt dit alleen bij krapte in een bepaalde sector in de arbeidsmarkt?

Hoe valideer je skills of hoe leg je skills vast? (skillspaspoort, online offline)

Hierover is nog geen contract antwoord op. Waarschijnlijk worden de skills getoetst aan werkervaring. Gevalideerde werkervaring zorgt wellicht voor gevalideerde skills.

Aan de deelnemers van de werksessie werd de vraag gesteld of ze in dit initiatief geloven. De volgende antwoorden volgden:

- Het is bruikbaar, want er is een taal die je kunt gebruiken om mobiliteit te vergroten.
- Werkgevers willen weten hoe je dit kunt valideren of vertrouwen. Wie dit dan gaat doen is nog een vraag. Het zou mooi zijn als het EU breed zou zijn.
- Wie zegt dat iets goed is (skills / werkervaring / vrijwilligerswerk etc.).
- Andere EU landen, zoals Fransen, Belgen en Oostenrijkers zijn al druk bezig met skills.
- Het onderwerp staat op de EU agenda, dus het is een goed moment om dit door te zetten.

Werk sessie 3: Informatievoorziening over kwalificaties en scholingsmogelijkheden

Door: Karin van der Sanden (NLQF) en Jessica Tadema (NLQF)

Het nieuwe Europass is een bindend besluit. Dit betekent dat Lidstaten worden verwacht onder meer: Informatie op het online platform van Europass beschikbaar te stellen, onder meer via links naar relevante nationale websites, over:

- scholingsmogelijkheden
- kwalificaties
- erkenningsmethoden

NLQF-Browser project

Vanuit een EU subsidie is momenteel een projectgroep in samenwerking met NCP NLQF, SBB, Kennisnet en DUO bezig met het ontwikkelen van de technische infrastructuur voor een NLQF-browser. Het doel van het project is een database creëren voor alle kwalificaties met een NLQF-aanduiding. In deze database kunnen kwalificaties worden gezocht en vergeleken. Tijdens het project wordt de gebruikersinterface ontwikkeld, worden de kwalificaties vanuit de herziene MBO kwalificatiestructuur opgenomen in de database en de niet gereguleerde ingeschaalde kwalificaties van het NLQF opgenomen in de database.

Momenteel bestaat er in Nederland nog geen website/browser waar informatie over kwalificaties eenduidig beschikbaar is en vergeleken kan worden. Vanuit een minimum dataset gesteld als eis vanuit Europa wordt de NLQF-browser momenteel ontwikkeld. De informatie vanuit de NLQF-browser wordt vanuit deze standaarden naar Europa geleverd. In maart 2020 is de verwachting dat de NLQF-browser ontwikkeld is.

De huidige situatie in Nederland

Op dit moment is er niet één platform in Nederland met inzicht in scholingsmogelijkheden:

- (Semi) publieke platforms, zoals:
 - KiesMBO.nl
 - Studiekeuze123
- Private platforms, zoals:
 - Springest.nl (250.000 trainingen van bijna 7.000 verschillende aanbieders)
 - Opleidingen.nl

Welke stappen zijn er nodig om wel tot deze informatievoorziening te kunnen komen?

De vraag is welke optie kiezen we voor de toelevering van gegevens over scholingsmogelijkheden en wat willen we in Nederland?

- Minimum variant = alleen aan Europa
- Uitgebreidere variant = Europass ook inzetten voor Nederlandse doeleinden

De vragen tijdens de werksessie

De vraag is hoe gaan we draagvlak hiervoor creëren, wie en welke partij wilt hier iets mee gaan doen en daarvoor gaan betalen?

We kunnen met Europass aansluiten op de acties die ondernomen worden en zorgen dat er wordt gewerkt op basis van de standaardisen uit Europa.

Wat wil je als overheid? Wat wil je met de vulling van het erkende onderwijs?

Het advies is om te beginnen met de partijen waar je snel slagen mee kan maken en kijk vanuit het veld eromheen wat daar de belangen zijn. Ga naar de partijen toe die wettelijk hier besluiten over kunnen voeren.

Begin met hetgeen wat je al hebt, zoals kiesmbo en studiekeuze123. Dit is al een mooie basis om hier verder op voort te borduren.

Het is best complex als je meerdere bronnen gaat gebruiken. Begin met de bron zoals RIO. Als het gaat werken dan breder betrekken met Bologna.

Wat bedoel je met een EQF sectie?

In het portaal zijn er verschillende onderdelen waar je kan zoeken op opleidingen en een pagina waar je verschillende kaders kan terugvinden en waar je de informatie kan vinden. De site van NLQF blijft een onderdeel van het NLQF, de informatie van NLQF vind je nu ook al op de portal.

Komen alle scholen van Europa in de NLQF-browser te staan?

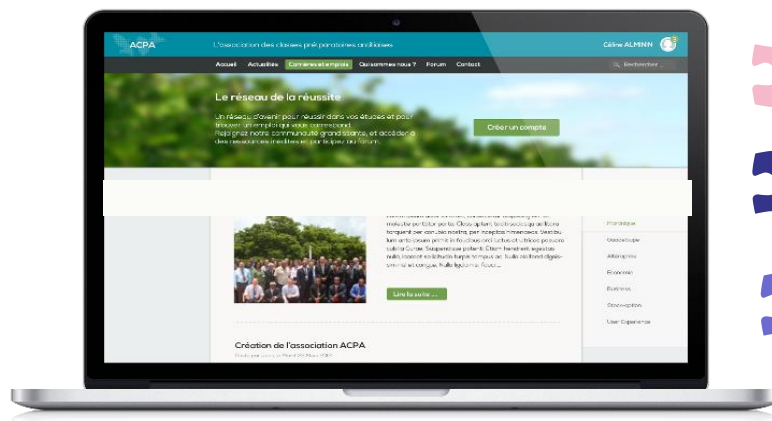
Dat ligt aan de lidstaat zelf, informatie moet vanuit de lidstaat komen en deze informatie moet vanuit hun worden aangeleverd.

Werk sessie 4: Het leren van en de verbinding maken met bestaande initiatieven

Door: Jetkse Tuinstra (Euroguidance)

Het leren van en de verbinding maken met bestaande initiatieven.

Het Europass platform geeft met de onderdelen 'portfolio en informatievoorziening' een vrij toegankelijk Europees ontwikkeld platform waar verschillende initiatieven in Nederland aan verbonden kunnen worden.

E-portfolio

Het ondersteunen van individuen bij het documenteren en beschrijven van hun

Informatie

Verstrek beschikbare informatie of weblinks naar beschikbare

Interoperability

Uitwisseling van informatie over vaardigheden en kwalificaties tussen verschillende betrokkenen mogelijk maken.

Nederlandse initiatieven op het gebied van portfolio en/of informatievoorziening (twee pijlers van het platform):

Door de aanwezig zijn de volgende voordelen / initiatieven benoemd:

- Mogelijkheden voor erkenning kwalificaties.
- Leven Lang Ontwikkelen: *upskilling pathways*.
- Koppeling met *youth guarantee*; tot 27 mogelijkheid voor baan, stage of studie.
- Enige overlap met single digital gateway.
- Skills zichtbaar (*house of Skills (o.a. skills passport)*, initiatief in de bouw als voorbeeld van Nederlandse aanpak).
- Mogelijkheid voor gebruik standaarden voor block chain, nu zijn deze divers. De overheid onderzoekt enkele initiatieven vanuit bedrijfsleven en universiteiten.
- Mogelijkheid voor één plek voor een portfolio i.p.v. de huidige situatie.
- EVC
- Stapregeling
- Versnellingsplan
- Open badges (digitale facilitering van erkenning van opgedane competenties)

Aanbevelingen en vragen tijdens de werksessie

- Betrek sociale partners, herkenbaarheid is belangrijk.

- Zorg voor een product dat werkgevers werkbaar vinden. Zorg dat bedrijfsleven al bij het ontwerp is aangehaakt. Hét bedrijfsleven kun je niet vinden als gesprekspartners, hierbij dus EZ betrekken als alternatief. Maar ook vakbond overleg, techniekpact, zorgpact, sectorkamers SBB als bestaande omgevingen.
- Wat maakt Europass waardevol? Alleen als een school kan zien wat een waarde is van een geüpload onderdeel.
- Wordt het niet een onoverzichtelijk geheel? Hoe blijf je de erkende zaken zien?

Vragen aan Europa

Nu mogelijkheden wellicht om aan te haken? Welke mogelijkheden zijn er voor Nederland? Hoe veel mag je variëren op Europa.

Praktische vragen voor de Europese Commissie:

- Graag fasering duidelijk communiceren.
- Hoe van LinkedIn naar Europass?
- Kunnen (Nederlandse) onderdelen opgenomen worden in het portfolio?

Werk sessie 5: Hoe kunnen we groepen in een kwetsbare positie ondersteunen/begeleiden in het gebruik van Europass?

Door: Karien Coppens (Euroguidance)

In de werksessie is eerste een context geschetst:

- Belang - urgentie - state-of-art van loopbaanondersteuning
- Wat zijn behoeftes (in brede zin) en wat zijn buitenlandse voorbeelden?

Om vervolgens aan te belanden bij de centrale vraag: Europass en loopbaanondersteuning

- wat is er nodig in Europa(ss)?
- wat is er nodig in Nederland?

Tijdens de werksessie is er ingegaan op de vraag: Hoe/Waarom is Europass voor deze groep relevant? Punten die hieruit naar voren kwamen:

- Laagdrempelig 'makkelijk' CV opbouwen
- Uniform en herkenbaar
 - Zichtbaar maken van vaardigheden (juist voor deze groep, ook i.v.m. zelf duidelijk maken wat je kunt).

Actiepunten voor Nederland

- Intermediairs meenemen (bibliotheken, vakbonden, LWL, scholen, instellingen). Fysiek ook ergens hulp bij invullen / vraag stimuleren.
- Gesprek over koppeling Eures, zoals Werk.nl.
- Welke kansen zijn er rondom gebruik vrijwilligers certificaat?
- Link met TmmT (ook qua digitale vaardigheden).

Vragen aan Europa

- Hoe interoperabel is interoperabel? Zoals met verschillende e-portfolios'?
- Meteen richten op alle doelgroepen. Als je ze nu niet meeneemt, laten ze het ook later links liggen!
- Er moeten verschillende communicatie/aanspreekvormen zijn voor de doelgroepen (tutorfunctie, e-guidance, videopresentaties, avatars).